

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.753/2023/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. április 25.
Az ügy tárgya: új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette és más
bűncselekmény
Terhelt: ...
Első fok: Szekszárdi Járásbíróság, 26.B.260/2021/25., ítélet,
tárgyalás, 2022. június 9.
Másodfok: Szekszárdi Törvényszék, 2.Bf.159/2022/11. ítélet, nyilvános
ülés, 2023. április 27.
Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szekszárdi Járásbíróság 26.B.260/2021/25. számú és a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.159/2022/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

[1] I. 1. A Szekszárdi Járásbíróság a 2022. június 9. napján kihirdetett 26.B.260/2021/25. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki új pszichoaktív anyaggal visszaélés bűntettében [Btk. 184. § (1) bekezdés] és kábítószer-birtoklás vétségében [Btk. 178. § (6) bekezdés], ezért mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 4 év fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre, 150 napi tétel, 1.000 forint napi tétel összegű, összesen 150.000 forint pénzbüntetésre, és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A terheltet kizárta a feltételes szabadságra bocsátásból és 14.000 forint erejéig vagyoneklobzást rendelt el.

[2] A védelmi fellebbezések folytán másodfokon eljáró Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. április 27. napján meghozott 2.Bf.159/2022/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az elkobzás, a lefoglalás és a bűnjeleket érintő rendelkezések tekintetében megváltoztatta; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítélet felülvizsgálattal érintett lényege szerint a terhelt 2019. szeptember és 2019. december 22-e között, közelebbről meg nem határozható időben, rendszeresen, haszonszerzési céllal, a terhelt által meghatározott változó helyszínen, de tipikusan város 1-ben legalább háromszor 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyagot értékesített az 1. számú tanúnak. Az első két alkalommal az 1. számú tanú alkalmanként 2 gramm, 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyagot vásárolt 1.000 forint/gramm áron. Az utolsó vásárlás 2019. december 21-e és 2019. december 22-e közötti, közelebbről meg nem határozható időben a város 1-ben lévő Penny Market parkolójában történt, ahol az 1. számú tanú 10 gramm, 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyagot vásárolt a terhelttől 10.000 forint vételárért. A terhelt az 1. számú tanúnak eladott legalább 14 gramm, 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyag eladása révén legalább 14.000 forinttal gazdagodott.

[4] Az 1. számú tanú 2019. december 22-én a terhelttől vásárolt 10 gramm, 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyagból részben saját maga fogyasztott, részben abból 2 grammot barátjának, tanú 2-nek adott át abból a célból, hogy 2019. december 22-én azt együtt elfogyasszák.

[5] A Szekszárdi Rendőrkapitányság munkatársai 2019. december 22. napján 23 óra 12 perc körüli időben ellenőrzés alá vonták az 1. számú tanú által vezetett személygépkocsit, amely során az 1. számú tanútól egy ételtartó dobozban 8,19 gramm nettó tömegű, 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyag, tanú 2-től 1,62 gramm nettó tömegű, 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyag került elő, és azt lefoglalták. A náluk talált új pszichoaktív anyag összes mennyisége 0,509 gramm, amely nem éri el a csekély mennyiség felső határát.

[6] Az 1. számú tanú véréből 5F-MDMB-PICA, 4F-MDMB-BINACA, tanú 2 vizeletmintájából delta-9-THC, 5F-MDMB-PICA volt kimutatható.

[7] A Szekszárdi Rendőrkapitányság a terhelt cím 1 alatti lakóhelyén 2020. június 20-án kutatás keretében – az ítéletben rögzítettek szerint – 19 tételt foglalt le, többek között növényi törmelékkel töltött cigarettát, porokat, illetve por-, valamint anyagmaradvánnyal szennyezett eszközöket (mérleg, növényörlők), mely anyag és anyagmaradványok – az ítéletben részletezettek szerint – delta-9-THC-t, amfetamint, 5F-MDMB-PICA-t, 4F-MDMB-BICA-t, a porok etil-heptedront, továbbá 5F-MDMB-PICA-t tartalmaztak.

[8] A terhelt vizeletmintájából 2020. július 20-án 368 ng/ml delta-9-THC-COOH-t lehetett kimutatni. A delta-9-THC-COOH a kenderből készült hasis és a marihuána pszichotróp hatásáért felelős hatóanyag, a delta-9-tetra-hidro-cannabinolnak az emberi

szervezetben keletkező és a vizelettel kiürülő metabolitja, mely kannabisz fogyasztása révén kerül a szervezetbe.

[9] A lefoglalt növényi törmelékkal töltött cigarettaiban lévő totál THC-mennyisége 0,1114-0,14 gramm, mely a csekély mennyiség felső határának 0,2-2,3%-a. A lefoglalt porokban lévő új pszichoaktív anyag együttes mennyisége 1,687 gramm, mely nem éri el a csekély mennyiség felső határát.

[10] A terhelt által megszerzett, tartott, elfogyasztott kábítószer összes mennyisége nem éri el a csekély mennyiség felső határát. A terhelt által megszerzett, tartott és az általa eladott új pszichoaktív anyag együttes mennyisége nem éri el a csekély mennyiség felső határát.

[11] **II. 1.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, a felülvizsgálat törvényi okaként a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára való hivatkozással.

[12] Indokolása szerint mind az első-, mind a másodfokon eljáró bíróság anyagi jogszabálysértéssel, a terhére rótt bűncselekmény törvénysértő minősítése folytán törvénysértő büntetést szabott ki.

[13] Kifejtette, hogy esetében az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette tekintetében nem állapítható meg a kereskedési magatartás, így az elkövetett cselekményt kizárólag a Btk. 184. § (4) bekezdés a) pontja szerinti büntettnak lehetett volna minősíteni, szemben a bíróság általi, a Btk. 184. § (1) bekezdés szerinti minősítéssel. A minősítés helyes megállapítása esetén a büntetési tétel is jelentősen enyhülne, miután a büntetési tételt emelő halmazat és a visszaesői minőség okán is legfeljebb 3 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő lenne a terhére megállapított bűncselekmény.

[14] Mindezek alapján elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatását, a helyes minősítés megállapítását és a törvénynek megfelelő, de tartamát tekintve jóval enyhébb halmazati büntetés kiszabását indítványozta.

[15] **2.** A Legfőbb Ügyészség a BF.912/2023/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta és a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta.

[16] Indokolása szerint az irányadó tényállásban foglaltak szerint a terhelt a felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben eladóként folyamatosan, 1.000 forint/gramm áron bonyolított ismétlődően adás-vételt, amely magatartása kimeríti a kereskedés fogalmát.

[17] Kifejtette, hogy a kereskedés fogalma alatt az új pszichoaktív anyag esetében is ugyanazt kell érteni, mint a kábítószer esetében, márpedig az irányadó 1/2007. Büntető jogegységi határozat IV/2. pontja alapján a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése olyan magatartás, amellyel befejezett önálló tettesi cselekmény. Miután a terhelt cselekménye a kereskedés fogalmának megfelel, a cselekmények minősítésére helyesen került sor, ugyanis attól függetlenül, hogy a terhelt által értékesített új pszichoaktív anyag mennyisége nem haladta meg a tényállás szerint a csekély mennyiség felső határát, arra – miután az csak a kínálás, átadás elkövetési magatartásait foglalja magában – a Btk. 184. § (4) bekezdése szerint privilegizált eset nem tartozik.

[18] Utalt rá, hogy a többszörös visszaesővel szembeni halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás tartama, valamint a pénzbüntetés mértéke is törvényes. Hivatkozott arra, hogy a felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben jelen ügyben törvénysértő minősítés, illetve az anyagi jogi szabályok megsértése nem állapítható meg, ezért önmagában a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke nem képezheti felülvizsgálat tárgyát.

[19] 3. A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében a felülvizsgálati indítványát változatlanul fenntartotta. Kifejtette, hogy a cselekménye minősítését meghatározó körülmény, hogy míg a fogyasztás ténye igazolt volt, addig a kereskedelemé nem. Álláspontja szerint a kereskedelem a nála fellelt szer minimális mennyiségére, a kereskedelem által igényelt eszköztár hiányára és néhány következtelen vallomásra nem alapítható. Hangsúlyozta, hogy a kereskedői magatartás rendszerességet feltételez, így a minimális mennyiségű anyag előtalálásából téves a kereskedelmi tevékenységre levont következtetés. Sérrelmezte, azon tanúvallomások javára való értékelésének elmulasztását, amelyek az anyag tőle vásárlásának tényét cáfolták továbbá, azt is, hogy a bíróság bizonyítás keretében nem vizsgálta, hogy a lefoglalt összes anyag mennyiségéből mennyi a saját és mennyi kereskedelmi célú mennyiség.

[20] **III.** A felülvizsgálati indítvány alaptatan.

[21] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[22] A Be. 659. § (5) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető okok kivételével – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében, és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

[23] A terhelt indítványában a felülvizsgálat okaként az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének minősített cselekménnyel összefüggésben hivatkozott büntető anyagi jogi hibára és jelölte meg a felülvizsgált törvényi okaként a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontját.

[24] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulat ba) alpontja szerint valóban felülvizsgálati ok, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabott ki. Az indítvány ezt állítja, nevezetesen, hogy a jogerős ítéleti tényállásban írt cselekmény alapján a magatartására és az elkövetéssel érintett mennyiségre figyelemmel, az a megállapítottnál enyhébben minősül, erre tekintettel pedig a vele szemben kiszabott büntetés is törvénysértően súlyos. Az indítvány pedig helyesen hivatkozott arra is, hogy törvénysértő minősítés esetén a büntetés abban az esetben is lehet törvénysértő, ha a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között került kiszabásra (Kúria Bfv.II.1168/2015/12., Bfv.III.907/2016/6., Bfv.I.830/2020/7.).

[25] A felülvizsgálatban azonban a tényálláshoz kötöttség szigorú szabálya érvényesül. Ennek megfelelően a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés] és a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[26] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Nem vizsgálható az sem, hogy az eljárás bíróságok a bizonyítási eljárást kellő terjedelemben és alaposan folytatták-e le, a bizonyítási eljárás során vétettek-e esetlegesen valamilyen hibát, továbbá az sem, hogy mely bizonyítékokat és milyen okból fogadtak el, illetve, hogy egyes bizonyítékokat helyénvalóan vetettek-e el.

[27] A tényálláshoz kötöttség fenti rendelkezései alapján ekként a felülvizsgálati indítványnak azon kifogásait, amelyek a tanúvallomások elfogadását, a bizonyítás

hiányosságait sérelmezi a Kúria nem vizsgálhatta, mert azok a bizonyítást, a bizonyítékértékelő tevékenységet, ezen keresztül pedig a tényállást támadták, amelyre a felülvizsgálatban törvényi lehetőség nincs.

[28] 3. Kizárólag az irányadó tényállás szolgál tehát a büntető anyagi jogi következtetés alapjaként, hogy a terhelt terhére megállapított magatartás hiánytalanul kimeríti-e a Btk. 184. § (1) bekezdés szerint minősülő új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetnének törvényi tényállási elemeit.

[29] A Btk. 184. § (1) bekezdése szerint új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetett az követi el, aki új pszichoaktív anyagot kínál, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik.

[30] A bűncselekménynek a Btk. 184. § (1) bekezdésében meghatározott elkövetési magatartásait a forgalmazói típusú elkövetési tevékenységek alkotják; így a kínálás, az átadás, a forgalomba hozatal és a kereskedés. Kínálás alatt más, konkrét személynek az elkövető birtokában tartott vagy rendelkezése alatt álló pszichoaktív anyagnak az átvételére, megszerzésére való eredménytelen felhívását kell érteni. Átadásnak az minősül, ha az elkövető a rendelkezése alatt tartott új pszichoaktív anyagot egy konkrét személy birtokába adja, aki azt saját maga akarja elfogyasztani. Amennyiben az átadás már több személy részére történik, akkor a cselekmény a forgalomba hozatallal vagy kereskedéssel elkövetettként értékelendő. Forgalomba hozatallal az követi el a bűncselekményt, aki a pszichoaktív anyagot – akár ellenérték fejében, akár ingyenesen – több, esetleg meg nem határozható számú személynek juttatja (57/2007. BK vélemény).

[31] Amint arra a Legfőbb Ügyészség is utalt átiratában, a Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság az 1/2007. BJE jogegységi határozatában vette számba a kereskedéssel megvalósuló kábítószer-kereskedelem ismérveit. Eszerint a kereskedés rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel.

[32] A kereskedéssel elkövetés magában foglalja a forgalomba hozatalt, de annál szélesebb körű, miután folyamatos olyan tevékenységek, rendszeres, ismétlődő adásvételek által valósul meg, amelyek haszonszerzésre irányulnak. A forgalomba hozatal és a kereskedés elhatárolásának alapja a haszonszerzésre törekvés.

[33] A kereskedés felölel minden olyan mozzanatot, amely azt célozza, hogy a kábítószer – akár további közbeékelődő személyek révén is – bekerüljön a kereskedelmi forgalomba. A kereskedés – a Kúria megfogalmazása szerint – egyet jelent a piac működtetésével, haszonszerzésre való törekvést magában foglaló folyamatos tevékenység (Kúria Bfv.II.1.295/2017/6.).

[34] Olyan folyamatként írható le, amely a kábítószer termesztésével (előállításával) veszi kezdetét, és – akár többszörös adásvételek lebonyolítását, a kábítószer fizikai szállítását követően – a kábítószer fogyasztók részére történő értékesítésével zárul. A kereskedéssel megvalósított kábítószer-kereskedelem büntettként minősül ezért bármely, e folyamatba illeszkedő, a kábítószerre tanúsított, rendszeres haszonszerzést célzó magatartás.

[35] A kereskedéssel elkövetés magában foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz; ilyen különösen a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése, csomagolása, szállítása, elosztása stb., amely akár a kábítószer fizikai birtoklása nélkül is megvalósulhat.

[36] Mindez pedig értelemszerűen irányadó az azonos elkövetési magatartással megvalósuló új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette [Btk. 184. § (1) bekezdés] tekintetében is (Kúria Bfv.II.1.477/2022/7.).

[37] A felülvizsgálati eljárásban eredménnyel nem támadható irányadó tényállás pedig pontosan azt rója fel a terheltnek, hogy a 2019. szeptember és 2019. december 22-e között,

közelebből meg nem határozható időben, rendszeresen, haszonszerzési céllal, legalább háromszor 5F-MDMB-PICA-t tartalmazó új pszichoaktív anyagot értékesített az 1. számú tanúnak, továbbá, hogy az általa megszerzett, tartott és általa eladott új pszichoaktív anyag együttes mennyisége nem éri el a csekély mennyiség felső határát {elsőfokú ítélet [34] bekezdés}.

[38] A terhelt azzal, hogy eladóként, folyamatosan 1.000 forint/gramm áron bonyolított ismétlődően adásvételt, magatartásával – szemben a felülvizsgálati indítvánnyal – a kereskedés fogalmát kétségkívül kimerítette.

[39] Az irányadó tényállás alapján az sem vitatható, hogy a terhelt által (megszerzett, tartott) értékesített új pszichoaktív anyag mennyisége nem éri el a tényállás szerint a csekély mennyiség felső határát; mindez azonban a cselekménye minősítését nem érinti.

[40] Az enyhébben minősülő, privilegizált bűncselekmények körét a törvény a Btk. 184. § (4) bekezdésében szabályozza, meghatározva az elkövetéssel érintett mennyiséget konjunktívan konkrét elkövetési magatartásokkal. Ez szerint pedig vétség (és nem büntett, mint ahogyan azt a felülvizsgálati indítvány 5. oldal 5. bekezdése tartalmazza) és enyhébben büntetendő önmagában a csekély mennyiségű [Btk. 461. § (5) bekezdés] új pszichoaktív anyagra elkövetés, de kizárólag csak a kínálással, illetve átadással megvalósuló elkövetési magatartás esetén [Btk. 184. § (4) bekezdés a) pont]. Következésképpen a csekély mennyiségre elkövetett forgalomba hozatal és kereskedés továbbra is a Btk. 184. § (1) bekezdése szerinti alapeset körében értékelendő.

[41] Mindezekre tekintettel mind az első- és mind a másodfokú bíróság törvényesen minősítette a terhelt cselekményét új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének.

[42] 4. A terhelt felülvizsgálati indítványa a minősítés terheltre kedvezőbb módosítása esetére kedvezőbb joghátrány alkalmazásának lehetőségét is felvetette.

[43] A felülvizsgálatban a jogerős ítéletben kiszabott büntetés önmagában nem, hanem csak feltételhez kötötten vizsgálható; az említett jogszabályi hivatkozás első fordulata alapján akkor, ha a büntetés törvénysértő volta a cselekmény téves minősítésére, a második fordulata szerint pedig akkor, ha a büntető anyagi jog más szabályának megsértésére vezethető vissza [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont]. Következésképp téves minősítés vagy más anyagi jogszabálysértés hiányában a kiszabott büntetés neme és mértéke felülvizsgálat tárgya nem lehet; amennyiben a minősítés törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogszabályt sem sért, a mérlegelési jogkörben, törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem támadható [Kúria Bfv.I.1.502/2016. (BH 2017.219.II.), Kúria Bfv.I.415/2016. (BH 2016.264.II.)].

[44] Jelen ügyben az indítvány téves minősítésre hivatkozása [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulat ba) alpont] nem vezetett eredményre, ekként a büntetés mértéke önmagában már nem lehetett felülvizsgálat tárgya.

[45] Mindezekre tekintettel – miután a Kúria olyan felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[46] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[47] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[48] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. április 25.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró